

Република Србија

**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00130/2019-01/2

Датум: 14. новембар 2019. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 9. став 1. тач. 1) и 3) и члана 13. ст. 1, 2. и 5. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 18/09) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), у поступку претходне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи 06 Број 464-2473/2019 од 31. октобра 2019. године коју је поднела Републичка дирекција за имовину, ул. Краља Милана број 16, Београд, Комисија за контролу државне помоћи на 172. седници, одржаној 14. новембра 2019. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I ДОЗВОЉАВА СЕ државна помоћ привредном друштву Brose doo Beograd - Vračar, са седиштем у Београду, ул. Ресавска бр. 23, матични број: 21509213, ПИБ: 111604649, у виду отуђења неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, ради реализације инвестиционог пројекта.

II НАЛАЖЕ СЕ Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, ул. Краља Милана број 16, Београд да достави копију овог решења привредном друштву Brose doo Beograd - Vračar, са седиштем у Београду, ул. Ресавска бр. 23.

III Ово Решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Републичка дирекција за имовину је дана 4. новембра 2019. године, Дописом 06 Број 464-1927/2019 од 7. октобра 2019. године, доставила Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Општи образац пријаве државне помоћи и Посебан образац за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи (у даљем тексту: Пријава). Као пратећи прилог поменутих образаца, достављен је Нацрт уговора о отуђењу грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије кат. парц. бр. 9639/3 КО Панчево уписана у Лист непокретности бр. 15210 КО Панчево (у даљем тексту: Нацрт уговора), који се закључује између Републике Србије коју заступа Јован Воркапић, директор Републичке дирекције за имовину Републике Србије (у даљем тексту: Подносилац пријаве), друштва Brose doo Beograd -

Vračar, са седиштем у Београду, ул. Ресавска бр. 23 (у даљем тексту: Brose или Корисник) и BROSE INTERNATIONAL GMBH, привредно друштво са седиштем у Hainstrate 18, 96047 Bamberg, Савезна Република Немачка, ради реализације инвестиционог пројекта. Такође, Комисији је достављен и Предлог закључка Владе Републике Србије као и Образац пријаве за доделу средстава подстицаја, чији је саставни део Бизнис план са Инвестиционим планом.

Комисија је на основу документације садржане у Пријави, приступила идентификацији даваоца и корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета као и друге околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

1. Предмет Пријаве

Предмет Пријаве и процене Комисије су критеријуми којим је предвиђено додељивање грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, са намером реализације инвестиционог пројекта.

Отуђење неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије се врши на основу члана 99. став 12. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14 и 83/18), чл. 8. и 21. став 2. Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, 88/15, 46/17 и 30/18) и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16711, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44714 и 30/18-др закон) и других прописа/аката којима се уређују права и обавезе у поступању са предметним отуђењем.

1.1. Опис Нацрта уговора

Предмет Нацрта уговора је отуђење неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије, путем непосредне погодбе, без накнаде, и то кат. парц. бр. 9639/3 КО Панчево уписана у Лист непокретности бр. 15210 КО Панчево, површине од 22 ха 60 а 95 м², ради привођења земљишта намени, односно ради реализације инвестиционог пројекта који обухвата изградњу производног погона у Панчеву за производњу мотора за управљаче, електричних пумпи за уље и мотора за вентилацијско хлађење, као и успостављање одељења за истраживање и развој и продају.

Нацртом уговора је предвиђено да се инвестициони пројекат, у чију сврху се отуђује неизграђено грађевинско земљиште, односи на изградњу производног погона за производњу мотора за управљаче, електричних пумпи за уље и мотора за вентилацијско хлађење, као и успостављање одељења за истраживање и развој и продају, као и да планирана инвестиција укључује улагање у износу од 180.300.000,00 евра и обавезу запошљавања 1100 новозапослених на неодређено време, према Бизнис плану.

Такође, наведено је да је Влада донела Закључак, 05 Број: 351-10854/2019 од 31. октобра

2019. године, којим се утврђује да је Инвестициони пројекат изградње новог производног погона у Панчеву, Brose doo Beograd - Vračar, пројекат од значаја за Републику Србију, као и да је BROSE INTERNATIONAL GMBH, Немачка, основао Brose doo Beograd - Vračar, које је Решењем Агенције за привредне регистре БД 8024/2019 од 21.8.2019. године, регистровано у Регистру привредних субјекта, а ради реализације напред наведеног инвестиционог пројекта.

Најзад, као саставни део уговорних одредби се истиче процена Пореске управе у погледу вредности поменутог земљишта. Актом Министарства финансија, Пореске управе, Филијала Панчево, Број: 226-464-08-00-00162/2019-К-2А01 од 22.10.2019. године, дата је процена тржишне вредности за кат. парцеле бр. 9639/3 КО Панчево у износу од 768,79 динара по m², односно укупно у износу од 173.819.575,05 динара, а што чини противвредности 1.477.489,73 евра, по курсу Народне банке Србије од 117,6452 динара за 1 евро на дан 22.10.2019. године.

У погледу обавеза инвеститора, Нацртом уговора је предвиђено да Корисник изгради о свом трошку објекат у складу са Бизнис планом, односно да изврши почетну инвестицију у основна средства до краја 2026. године, у износу не мањем од 180.300.000,00 евра као и да запосли најмање 1100 новозапослених на неодређено време до краја инвестиционог периода.

Даље, предвиђена је и обавеза да Корисник обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, при чему се за оправдане трошкове улагања узима само улагање у нову опрему.

У погледу задржавања инвестиције и новоотворених радних места, Корисник се обавезује да буде једини власник и Корисник материјалне и нематеријалне имовине достигнуте инвестицијом, као и да новоотворена радна места повезана са инвестицијом и инвестицију задржи најмање пет година од дана завршетка инвестиционог пројекта.

Најзад, у случају неиспуњења уговорних обавеза од стране Корисника, под условом да је Корисник одговоран за такво неиспуњење, давалац има право да захтева исплату у противвредности износа од 1.477.489,73 евра, што представља тржишну вредност парцела које се уступају Кориснику. У случају да Корисник не изврши плаћање наведеног износа у року од 30 дана од дана пријема захтева за плаћање, јемац је у обавези да плати наведену цену. Изузетно, у случају делимичног или незнатног испуњења било које обавезе Корисника, давалац ће одлучити о смањењу износа купопродајне цене, сразмерно признавању делимичног испуњења уговорних обавеза.

2. Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању Кориснику да, ван тржишних услова, дође у посед неизграђеног грађевинског земљишта које је у јавној својини Републике Србије. Имајући у виду да се земљиште уступа без накнаде, привредни субјекат се ослобађа трошкова које би иначе сносио уколико би наведено земљиште било купљено уз накнаду која одговара процењеној тржишној вредности.

2.1. Циљ државне помоћи

У циљу подстицања регионалног развоја, Влада је донела Закључак, 05 Број: 351-10854/2019 од 31. октобра 2019. године, којим се утврђује да је Инвестициони пројекат изградње новог производног погона у Панчеву, Brose doo Beograd - Vračar, пројекат од значаја за Републику Србију.

2.2. Давалац и корисник државне помоћи

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификована је Република Србија.

Корисник државне помоћи је Brose doo Beograd - Vračar, са седиштем у Београду, ул. Ресавска бр. 23, матични број: 21509213, ПИБ:111604649, чија претежна делатност представља производња електричне и електронске опреме за моторна возила, чија је шифра делатности: 29.31.

Корисник је основан од стране BROSE INTERNATIONAL GMBH, Савезна Република Немачка, која је мултинационална компанија. BROSE INTERNATIONAL GMBH је део Brose групе која обухвата више производних локација у 23 земље света и запошљава око 26.000 радника.¹ Brose група је породична компанија, четврти највећи добављач у аутомобилској индустрији на свету. Компанија производи мехатроничне системе за врата и седишта аутомобила као и електричне моторе, погоне и електронику за, између осталог, управљање, кочење, трансмисију и хлађење мотора.

Имајући у виду податке из Пријаве, односно полугодишњег финансијског извештаја друштво BROSE INTERNATIONAL GMBH, Савезна Република Немачка је за први квартал 2019. годину остварило приход у висини од 61.444.673,11 евра, док је Brose група у првом кварталу 2019. године остварила приход у висини од 162.005.099,14 евра на основу чега се може закључити да у односу на расходе, привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама у смислу правила за доделу државне помоћи.

2.3. Опис инвестиционог пројекта

Подносилац пријаве је истакао да се инвестицијом реализује пројекат изградње фабрике за производњу у Панчеву, у оквиру које ће Brose такође успоставити и одељење за истраживање и развој и продају.

Инвестиција ће се реализовати на територије Града Панчево, на земљишту које се налази у власништву Републике Србије. Као предности истиче се повољан географски положај, изглед терена на којем се налази предметна парцела, стабилна база за проналажење расположиве радне снаге, близина Београда, близина аеродрома, сарадња са Универзитетом чиме ће се повећати ниво знања, као и земљиште савршене величине и облика, које је равно и пружа довољно површине за изградњу зграде од 58000м² у фази 1 и

¹ <https://www.brose.com/de-en/company/>

изградњу додатних 42000м² у фази 2, по потреби. Такође, истиче се да је од великог значаја и планирани кружни пут на северу парцеле који је кључан за покривање уличног капацитета за све камионе да дођу до фабрике.

Пословним планом је предвиђено да период реализације инвестиционог пројекта траје седам година (од 2019. до 2026. године). Инвестиционим пројектом је предвиђено да ће у првој фази градње, која ће бити завршена до пролећа 2021. године, бити изграђено укупно 60.315м² од чега је 27.034м² намењено за производњу електронских уређаја, 13.707м² за одељење логистике, 11.320м² за администрацију, укључујући и одељење за контролу квалитета и истраживање и развој и 1.730м² простора за разне намене. У другој фази градње биће изграђено додатних 40.000м² и биће завршена пре него што прва фаза градње буде у потпуности утилизована. Инвестиционим пројектом је наведено улагање у износу од 2.000.000,00 евра за инфраструктурно опремање земљишта, док је 55.000.000,00 оквирно резервисано на пројектовање и изградњу производних капацитета. У погледу опреме, планира се улагање у износу од 123.300.000,00 евра, при чему је Подносилац пријаве потврдио да ће сва имовина наведена у инвестиционом плану бити нова. У оквиру поменутих капацитета биће изграђен производни простор, канцеларијски простор на више нивоа, као и менза за запослене раднике. Укупно предвиђени трошкови инвестирања за пријављени пројекат износе 180.300.000,00 милиона евра. Подносилац пријаве потврдио је да ће сва имовина наведена у инвестиционом плану бити нова.

Према подацима из Пријаве, планирано је запошљавање укупно 1.100 радника на неодређено време, које ће се вршити у фазама у периоду од 2019. до 2026. године.

2.4. Инструмент доделе државне помоћи (висина, кумулација и задржавање инвестиције)

Инструмент доделе државне помоћи представља додела непокретне имовине инвеститору ван тржишних услова, отуђењем неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије без накнаде. Износ државне помоћи представља процењену тржишну вредност грађевинског земљишта, умањену за износ накнаде коју је платио инвеститор. Имајући у виду да се исто додељује без накнаде, државна помоћ је једнака износу процењене тржишне вредности од стране Министарства финансија, Пореске управе, филијала Панчево. Тржишна вредност наведене парцеле је процењена на износ од 173.819.575,05 динара, а што чини противвредности 1.477.489,73 евра, по курсу Народне банке Србије од 117,6452 динара за 1 евро на дан 22.10.2019. године.

Од значаја за оцену Комисије, представља чињеница да се грађевинско земљиште додељује под условом да Корисник задржи инвестицију у региону најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта.

Са становишта значаја регионалног развоја, Подносилац пријаве је истакао да ће инвестициони пројекат омогућити 1100 додатних радних места. Квалитет створених послова ће бити висок што има утицај на просечне месечне укупне трошкове зарада које ће бити веће од просечних месечних трошкова зарада у југоисточном делу Срема.

Подносилац пријаве истиче да ће инвестициони пројекат, такође, довести до стварања индиректних послова у ланцу снабдевања, као и да постоје претпоставке за даље ефекте запошљавања који се могу очекивати у услужним индустријама током фазе изградње и када је постројење у функцији.

Достављени план Корисника је постављен тако да је Корисник предвидео активности када је у питању обука запослених и планирање редовне додатне обуке запослених. Подносилац пријаве напомиње да је привлачење страних директних инвестиција виталан део регионалног плана развоја за Републику Србији у целини.

Налаз и оцена Комисије:

На 172. седници Комисије, одржаној 14. новембра 2019. године, Комисија је разматрала сву достављену документацију како би оценила да ли у конкретном случају постоји додела јавних средстава, селективност, економска предност и нарушавање конкуренције на тржишту. Доделом средстава само одређеним корисницима омогућава се да искључиво ти корисници стичу економску предност доделом бесповратних средстава правних лица која управљају и/или располажу јавним средствима, а која такви корисници не би другачије добили. Са становишта државне помоћи је у потпуности ирелевантно да ли су та средства додељена у финансијском или неком другом облику, имајући у виду да се на наведени начин стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Анализом достављене документације, Комисија констатује да је Пријава потпуна у смислу члана 2. став 1. тачка 4) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон), на основу чега је утврдила следеће:

Сагласно члану 11. став 1. Закона, давалац државне помоћи је дужан да, пре доделе државне помоћи, поднесе пријаву државне помоћи Комисији, а ставом 2. истог члана одређено је да је предлагач прописа који представља основ за доделу државне помоћи, дужан да нацрт, односно предлог прописа, пре упућивања у процедуру доношења, пријави Комисији. С тим у вези, Комисија је закључила да су услови из наведених чланова испуњени, као и члана 13. став 1. Закона и започела поступак претходне контроле дозвољености државне помоћи.

Комисија је у поступку претходне контроле одлучивала о дозвољености, односно усклађености државне помоћи која се додељује на основу Нацрта уговора, при чему је утврдила да Нацрт уговора представља основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. став 1. тачка 1) Закона. Отуђењем грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије без накнаде, умањени су јавни приходи. Такође, средства су намењена друштву Brose doo Beograd - Врачаг, на основу чега је утврђено да се средства додељују унапред одређеном кориснику². Комисија је Нацрт уговора оцењивала у односу на критеријуме и интензитете предвиђене правилима за доделу државне помоћи утврђеним Уредбом о

² Члан 12. став 3. тачка 1) Закона, дефинише да је индивидуална државна помоћ помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи, унапред одређеном кориснику, а није заснована на шеми државне помоћи

правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

Комисија је нарочито ценила околност да стопа незапослености у Републици Србији износи 13,5 % и да је бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику од 677.000 динара, односно да просечна вредност БДП-а износи 36% вредности БДП-а Европске уније, Република Србија је у односу на Европску Унију проглашена за регион А (недовољно развијено подручје)³, чиме се испуњава неопходан услов да се државна помоћ додељује ради унапређења економског развоја подручја Републике Србије са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапосленост, сходно члану 5. став 1. тачка 1) Закона.

Имајући у виду податке пословном успеху друштва BROSE INTERNATIONAL GMBH, може се закључити да привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама. Такође, имајући у виду описану основну делатност, може се закључити да се не ради о привредном субјекту који обавља делатност из сектора челика, синтетичких влакана и угља, на основу чега је испуњен претходни услов у смислу члана 7. став 2. Уредбе.

Даље, узимајући у обзир примарни циљ доделе средстава – реализација green-field инвестиције, те чињеницу да инвестициони пројекат садржи улагање у опремање земљишта, изградњу објеката, набавку нове опреме, као и запошљавање 1100 нових радника на неодређено време до краја 2026. године, Комисија сматра да се у конкретном случају ради о додели регионалне инвестиционе државне помоћи која се може доделити за почетна инвестициона улагања (материјална имовина) и отварање нових радних места повезаних са почетним улагањем, што је у складу са чланом 9. Уредбе. Полазећи од чињенице да укупан износ регионалне инвестиционе државне помоћи израчунава на бази оправданих трошкова за почетна инвестициона улагања односно проценом трошкова зарада за новоотворена радна места повезана са улагањем у двогодишњем периоду или комбинацијом претходна два метода уз услов да укупан износ не премаши најповољнији износ који произлази из примене једног или другог начина израчунавања, утврђено је следеће:

Укупна процењена вредност инвестиције износи 180.300.000 евра, што је и износ оправданих трошкова (инвестиционим пројектом је предвиђено 2.000.000,00 евра за инфраструктурно опремање земљишта, износ од 55.000.000,00 оквирно је резервисан за пројектовање и изградњу производних капацитета, док је у погледу опреме, планирано улагање искључиво у нову опрему и то у износу од 123.300.000,00 евра). Имајући у виду да је процењена вредност инвестиције изједначена са износом оправданих трошкова, интензитет државне помоћи је одређен у односу на процењену вредност земљишта (1.477.489,73 евра) и износи 0,82% од укупне вредности инвестиције. Стога, Комисија

³ Сходно члану 73(7)(а) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП), прописано је да ће се Република Србија сматрати подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице.

констатује да је интензитет државне помоћи у складу са условима, критеријумима и методологијом обрачуна максималног интензитета из члана 13. Уредбе.

Поред наведеног, поменута околност је релевантна са становишта да је Корисник приступио одабиру локације на фер, транспарентан и објективан начин водећи се превасходно трошковима. Сходно томе, Комисија је утврдила да је износ државне помоћи исказан у процењеној вредности грађевинског земљишта пропорционалан у односу на избор локације (који укључује трошкове и предности), као и да се ради о инструменту помоћи који најмање нарушава конкуренцију (додела грађевинског земљишта).

Сагледавајући могућност сопственог доприноса и задржавање инвестиције Корисника на територији Града Панчева, Комисија је узела у обзир да је Нацртом уговора предвиђена обавеза Корисника да обезбеди учешће од најмање $\frac{1}{4}$ оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, односно прописану обавезу да инвестицију и новостворена радна места повезана са инвестицијом задржи на територији Града Панчева најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта. Такође, Комисија је узела у обзир да је Корисника 24. септембра 2019. године поднео Развојној агенцији Србије пријаву, сврставајући себе као потенцијалног корисника државне помоћи, из чега произлази да је додела грађевинског земљишта у директној вези са отпочињањем инвестиционог пројекта, што последично утиче на брзину реализације. Сходно претходном, Комисија је утврдила да су испуњени сви кумулативни услови прописани чланом 14. Уредбе.

На основу свега претходног, Комисија констатује да Нацрт уговора о отуђењу грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије кат. парц. бр. 9639/3 КО Панчево уписана у Лист непокретности бр. 15210 КО Панчево, површине од 22 ха 60 а 95 м² у јавној својини Републике Србије, представља основ за доделу индивидуалне државне помоћи која је у складу са правилима о додели државне помоћи, односно да су испуњени услови из чл.7-12 и члана 14. Уредбе, који се односе на доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, сходно чему је одлучено као у ставу **I диспозитива** овог решења.

Анализирајући Нацрт уговора Комисија је констатовала да није прописана обавеза инвеститора да предметни уговор поднесе сваком даваоцу државне помоћи од кога је захтевана одређена додела средстава, при чему износ додељених средстава не сме бити виши од износа прописаног чланом 13. Уредбе што је од значаја за даљи ток инвестиције и контролу државне помоћи у контексту кумулације. Имајући у виду напред наведено, као и обавезу даваоца из члана 14. Закона, којим је, између осталог, прописано да је давалац државне помоћи дужан да, пре доделе државне помоћи, достави кориснику државне помоћи копију решења Комисије које је за тог корисника релевантно, Комисија је одлучила као у ставу **II диспозитива**.

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац Пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 9. став 1. тачка б) Закона, Комисија је одлучила као у ставу **III диспозитива**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Достављено:

- Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије
- Архиви